

1 Úvod

1.1 Slovo ředitele

Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích je v ústeckém regionu kulturní institucí, která je přes půl století nezastupitelná nejen vystavováním uměleckých děl ze starých fondů, seznamováním veřejnosti s výtvarným uměním několika století až po současnost, vědeckým zpracováváním nejen regionálního, ale českého umění vůbec, ale zapojením této instituce do života obce, Ústeckého kraje, ale i celé republiky. SGVU v Litoměřicích se v loňském roce připomínala svými kořeny. Vzhledem k tomu, že jako jediná v republice má stálou expozici naivního (insitního) umění, stále doplňuje svoji kolekci všech autorů, pak je i dobře, že představuje ve svých prostorách sbírky soukromé, které snesou přísná měřítka na vystavování. Určitě prospěje veřejnosti i galerii samotné možnost srovnání. Totéž se týká výstavy Ad Gloriam Dei, kde jsme předvedli část toho, co vystavujeme ve stálé expozici Muzea a galerie litoměřické diecéze a současně i další díla ze sbírek litoměřického biskupství a jednotlivých farností, včetně dokladů k historii nejstaršího diecézního muzea v Rakousko-uherské monarchii. Na tuto výstavu pak bude navazovat v roce 2019 další, která bude mapovat „Sběratelské úsilí biskupa Valdštejna“ a bude tak vhodně doplňovat dlouholetou úspěšnou spolupráci mezi naší galerií a litoměřickým biskupstvím. V této souvislosti je nutné zmínit i skutečnost, že galerie také do určité míry participovala na vydání díla Vincence Luksche „Soupis historických a uměleckých památek v politickém okrese Litoměřice. Díl I. Město Litoměřice“, které bylo vydáno s téměř stoletým zpožděním, ale až nyní vyšlo také v českém překladu s množstvím ilustrací a dodnes složí všem badatelům a zájemcům o historii, dějiny umění a religionistiku. Tak jako obvykle se těšila zájmu návštěvníků vánoční výstava ilustrací Josefa Lady.

Jak jsem již psal v minulém roce, pak zůstává stejný úkol, a to včasná příprava edukačních programů k jednotlivým přechodným výstavám tak, aby byly nabízeny s časovým předstihem před vernisáží, aby se školy, případně veřejnost se mohly na daná témata připravit a reagovat. S tím souvisí i nutnost v letních měsících oslovovat příměstské letní tábory, či různá zařízení pro mládež.

Další moment, který je nutné zlepšit, je propojení akcí mezi SGVU v Litoměřicích a dalšími organizacemi ve městě a krajskými zařízeními v okrese, či kraji tak, aby si termínově nekonkurovaly.

Odezva ze strany veřejnosti je však zatím i nadále příznivá a je zpětnou vazbou námi pořádaných výstav a dalších aktivit, kterými galerie oživuje kulturní dění nejen v tomto městě, ale v mnohem širším okolí. SGVU v Litoměřicích si pochopitelně plnila všechny povinnosti, které vycházejí z její Zřizovací listiny a vyplývají ze zákona č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy.

Rádi bychom představili to, co se nám v roce 2015 povedlo:

- **výstavou Ad Gloriam Dei** – jsme připomněli dvě zásadní data Muzea a galerie litoměřické diecéze, a to 130. výročí založení v bývalém Rakousko-Uhersku a 20. výročí jeho obnovení v nových prostorách SGVU; k výstavě vyšel výpravný katalog
- připravili jsme další ročník sochařských výstav „**Sochaři na parkáně**“, kde se každým rokem představují vybraní sochaři svými exteriérovými díly, která obvykle nejsou příliš prezentována; v roce 2015 to byla výstava **Stanislava Hanzíka**, který většinu života působil na severu Čech
- v bývalém jezuitském kostele Zvěstování Panně Marii v Litoměřicích jsme uskutečnili, ve spolupráci s Uměleckým sdružením ELGAR, cyklus koncertů vážné hudby. Tamtéž také proběhl koncert beethovenovského hudebního festivalu, dvoudenní letní hudební slavnosti a další koncerty (např. Pavel Šporcl) za velkého zájmu posluchačů.
- získali jsme další akvizice, které obohatily sbírky Ústeckého kraje, od kterého jsme získali i dotaci na akviziční činnost
- zrealizovali jsme celkem 4 výtvarné dílny pro veřejnost – k těm nejúspěšnějším patřily tradičně Muzejní noc a Den dýní
- výtvarné dílny navštívilo 734 návštěvníků
- dobrá byla i návštěvnost na vzdělávacích programech – 1852 žáků a studentů a jejich počet – 97 programů

Jako priority pro rok 2016 jsme vyhlásili tyto cíle:

- dále pokračovat v plnění střednědobého plánu činnosti
- zvýšit návštěvnost galerie a jednotlivých výstav lepší public relations a edukační prací
- prostřednictvím promyšlené public relations zvýšit zájem o galerii jako takovou

- pokračovat v cyklu sochařských výstav „Sochaři na parkáně“
- podílet se na základních opravách a běžné údržbě objektů v majetku Ústeckého kraje, které užívá SGVU v Litoměřicích
- pro Ústecký kraj – Regionální muzeum v Teplicích připravit výstavu Severozápadní Čechy za vlády Lucemburků a vydat katalog této výstavy

Spolu s Památníkem Terezín NKP a Galeríí Millenium připravit výstavu Hoffmeisterova ironická kronika doby, která bude retrospektivní výstavou díla Adolfa Hoffmeistera a při té příležitosti vydat knihu Františka Šmejkal se stejným názvem, která měla vyjít již v roce 1988, ale jejíž platnost je nadčasová. Do této monografie přispěje též Milan Kundera.

Činnost Severočeské galerie výtvarného umění v Litoměřicích by nebyla možná bez metodické a finanční podpory zřizovatele Ústeckého kraje a Krajského úřadu. Rád bych touto cestou proto poděkoval Radě Ústeckého kraje a zaměstnancům odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Ústeckého kraje, vedeného Mgr. Radkem Spálou.

Naše poděkování za podporu a spolupráci patří také Městu Litoměřice a starostovi Mgr. Ladislavu Chlupáčovi, radě města, komisi pro kulturu a všem ostatním partnerům, kteří s galerií spolupracují nebo ji věcně či finančně podporují.

Děkujeme také všem návštěvníkům, jejichž přízeň a každá jejich návštěva v galerii je velkou motivací pro naši další práci.

PhDr. Jan Štíbr
ředitel SGVU v Litoměřicích

1.2 Základní informace o galerii

Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích je příspěvkovou organizací Ústeckého kraje od roku 2001. Hlavním posláním této příspěvkové organizace, které je vymezeno ve Zřizovací listině, je plnit funkci galerie ve smyslu ustanovení zákona č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy a dle změny některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to zejména získávat, shromažďovat, odborně zpracovávat a zpřístupňovat sbírky muzejní povahy. SGVU v Litoměřicích se zaměřuje zejména na české umění od 14. století do současnosti, na evropské umění 16.–20. století a na sbírání, uchovávání, prezentování a

studium naivního umění, a to celostátně. Tyto sbírky tvoří základ pro prezentaci ve vlastním výstavním programu, ale i na výstavách dalších institucí ať už doma nebo v zahraničí.

SGVU v Litoměřicích byla otevřena pro veřejnost v roce 1958 a řadí se tak k nejstarším muzeím umění v České republice. V současné době pro výstavní účely využívá čtyři samostatné objekty v Litoměřicích. V Michalské ulici č. 7 je tzv. hlavní budova, kde se nachází stálá sbírka českého výtvarného umění 14. až počátku 20. století, dále pak prostory pro krátkodobé výstavy. Na Mírovém náměstí č. 24 je v předním traktu umístěna Galerie a muzeum litoměřické diecéze a v zadním traktu pak stálá expozice naivního umění. Pro sezónní výstavy je využíván bývalý jezuitský kostel Zvěstování Panně Marii. SGVU v Litoměřicích je členem profesního sdružení Rady galerií ČR.

1.3 Organizační uspořádání instituce

1.3.1 Organizační struktura SGVU v Litoměřicích

1.3.2. Počet zaměstnanců v roce 2015

V roce 2015 v Severočeské galerii výtvarného umění v Litoměřicích pracovalo celkem 32 fyzických osob a 23,32 přepočtených

ředitel – PhDr. Jan Štíbr

- 1 Mgr. Alena Beránková – kurátorka sbírek a výstav, dokumentátorka
- 2 MgA. Jan Brodský – kurátor výstav, fotograf
- 3 Marie Hrubá - knihovnice
- 4 Ing. Zuzana Gáboriková - asistentka ředitele, PR, archivářka
- 5 PhDr. Olga Kubelková – zástupkyně ředitele, lektorka, kurátorka výstav
- 6 PhDr. Jiřina Kumstátová; PhDr. Lubomír Turčan – kurátoři sbírkových a mobiliárních fondů, kurátoři výstav
- 7 Bc. Hana Kunešová – vedoucí technicko-ekonomického oddělení
- 8 Josef Skoupý – správce depozitáře, výstavář
- 9 Irena Štáfová – pokladní galerie
- 10 Zřízenci – vedoucí směn: Marie Bártová; Marie Bittrychová; Jaroslava Kořanová; Jaroslava Olszárová
- 11 zřízenci: Anna Chotěborová; Anna Haufová; Lenka Hermannová; Zdeňka Kučerová; Milena Lápková; Libuše Macháčková; Jarmila Ondráčková; Josef Pavlíček; Jana Relichová, Hana Růžková; Lenka Šebová; Václav Vébr
- 12 Ing. Miroslav Steranka - řidič, údržbář
- 13 Jaroslava Kočová; Věra Štanclová - uklízečky

2 Sbírkky

2.1 Charakteristika sbírkového profilu instituce

Hlavní část sbírky SGVU v Litoměřicích tvoří české výtvarné umění od 14. století až po současnost a dále pak rozsáhlá a v České republice ojedinělá sbírka naivního umění a art brut, která je budovaná od roku 1967. Sbírkové předměty obsažené v těchto sbírkách pak tvoří páteř stálých expozic a jsou využívány pro různé krátkodobé výstavy v naší galerii i jako zápůjčky institucím podobného typu. Galerie doplňuje sbírky uměleckými díly regionálního charakteru, od umělců žijících nebo po určitou dobu tvořících v regionu, i díly nadregionálního charakteru.

2.1.2 Stav fondu k 31. 12. 2015

SGVU v Litoměřicích eviduje ve svých sbírkách **celkem 6 792**

uměleckých předmětů / inventárních čísel, z toho v jednotlivých sbírkách:

podsbírka malby – celkem 2 024 uměleckých předmětů / inventárních čísel

podsbírka kresby a grafiky – celkem 4 120 uměleckých předmětů / inventárních čísel

podsbírka plastiky – celkem 648 uměleckých předmětů / inventárních čísel

Stav deponátů k 31. 12. 2015

DO 77

DP 75

Celkem je SGVU v Litoměřicích dlouhodobě zapůjčeno **152 uměleckých děl a předmětů**.

2.2 Prezentace sbírek galerie

2.2.1 Úvod

Sbírkky SGVU v Litoměřicích jsou prezentovány ve stálých expozicích, jedná se o expozici **výtvarného umění 14. až počátku 20. století** a o unikátní **Expozici naivního umění a art brut**. Dále SGVU v Litoměřicích provozuje **Galerii a muzeu litoměřické diecéze**.

Expozice výtvarného umění 14. až počátku 20. století

Expozice je prezentována ve čtyřech sálech, ve kterých je vystaveno umění malířské i sochařské. Středověké a renesanční umění představuje výtvarná díla výhradně s křesťanskou tematikou především z oblasti Litoměřicka a severozápadních Čech. Sál barokního umění prezentuje jak křesťanské náměty, tak i náměty profánní od předních umělců dané doby, zastoupení jsou například Petr Brandl, Jan Kupecký, Matyáš Bernard Braun.

Expozice umění 19. a počátku 20. století byla v minulém roce díky zápůjčce několika děl zásadního významu výrazně obměněna, vystavena jsou díla Adolfa Kosárka, Antonína Mánesa, Josefa Mánesa, Lud'ka Marolda, Bohumila Kubišty, Miloše Jiránka a další.

Expozice NAIVNÍ UMĚNÍ A ART BRUT

Expozici tvoří ojedinělý soubor obrazů, kreseb a plastik, který byl utvářen od roku 1967 s cílem zachytit nejrozmanitější tendence a způsoby výrazu ryzích naivních umělců, působících mnohdy v úzkém sociálním okruhu. Nejedná se o amatérskou tvorbu, nýbrž o tvůrce s neobvyklým viděním světa, často nedotčeným oficiální uměleckou produkcí.

Současná podoba expozice respektuje aktuální tendence vnímání neprofesionální tvorby. Autoři expozice proto oddělili tvorbu art brut prezentovanou v přízemí a ve sklepním prostoru od čistě naivního/insitního umění prezentovaného v prvním patře a v podkroví budovy.

GALERIE A MUZEUM LITOMĚŘICKÉ DIECÉZE

Stálá expozice je tvořena dlouhodobými deponáty z Biskupství litoměřického, mezi které patří například významná díla Mistra Tiburtinské Sibylly, Lucase Cranacha st., Jana Steena, Petra Brandla a dalších.

Pro základní informaci mají návštěvníci k dispozici stručný informační leták ve třech jazykových mutacích, české, německé a anglické, vydaný v roce 2008 ke stálé sbírce českého výtvarného umění 14.–19. století. Dále jsou k dispozici katalogy minulých výstav, které se vztahovaly k dílům zde vystaveným, jako byla například výstava Žitenice, Poklady litoměřické diecéze a další. V roce 2015 byl vydán katalog k výstavě Ad gloriam dei, který mapuje uměleckou produkci severozápadních Čech v období románském až barokním. Mimo to je pro školy připraveno celkem 11 interaktivních vzdělávacích programů vědomostních i s výtvarnou aktivitou, které jsou k dispozici v průběhu celého roku.

2.2.2 Zápůjčky za rok 2015

Zápůjčky za rok 2015

	Vypůjčitel	Název výstavy	Termín výstavy	Zapůjčená díla	Počet děl
Z 1/2015	Městská galerie Litomyšl	Obrazové příběhy Milady Marešové	5. 6. 2015 – 6. 9. 2015	Milada Marešová: V zastavárně, 1932	1 obraz
Z 2/2015	Oblastní galerie Liberec	Valerián Karoušek (1929–1970)	14. 5. 2015 – 30. 8. 2015	Valerián Karoušek: Kytarista, 1968; Dýchající město, 1967–1968	2 sochy
Z 3/2015	Museum Kampa v Praze	Vladislav Mirvald	21. 4. 2015 – 5. 7. 2015	Vladislav Mirvald: Čtyřgarmondové kružnice, 1967; Aperspektiva krychlí, 1964–1966	1 obraz, 1 kresba
Z 4/2015	Galerie hlavního města Prahy	Jan Koblasa	24. 6. 2015 – 13. 11. 2015	Jan Koblasa: Mrtvý král, 1963; Moby Dick, 1963	2 sochy
Z 5/2015	S.V.U. Mánes	Má vlast	11. 9. 2015 – 8. 11. 2015	Karel Černý: Krajina s červenými mraky, 1942; Ernst Gustav Doerell: Pohled na České středohoří, 1871; Emil Filla: Vesnice, konec 20. let; František Gross: Pražská periferie, 1942; František Janoušek: Válečná krajina, 1939–1942; Bohdan Kopecký: Květy na haldách, 1958; Bohumil Kubišta: Krajina u Prahy, 1910; Josef Mánes: Horská bystřina – studie, 1847; Amálie Mánesová: Z Českého středohoří, kolem 1850; Wilhelm Riedel: Horská krajina, nedatováno; Večerní krajina s ovce, 1873; Jan Zrzavý: Jez II, 1940	12 obrazů
Z 7/2015	Národní galerie v Praze	Bez hranic. Umění v Krušnohoří mezi gotikou a renesancí	27. 11. 2015 – 13. 3. 2016	sv. Petr, 1. pol. 14. stol.; Mistr oltáře z Klapého: oltář	2 sochy 4 obrazy 2 oltáře

				z Českého Chvojna, kolem 1500; oltářní křídlo z Bystřice u Kadaně, kolem 1460; Mistr Litoměřického oltáře: Ukřižování Krista, po 1510; Mistr Slavětínského oltáře: oltář se sv. Václavem a Vítem, kolem 1530; Mistr IW: deska se sv. Zikmundem a čtyřmi světlicemi, kolem 1520; Mistr IW: Stětí sv. Kateřiny, 1544; Madona z Litoměřic, 1. čtvrtina 16. stol.	
Z 8/2015	Muzeum umění Olomouc	Zbyněk Sekal	10. 9. 2015 – 14. 2. 2016	Zbyněk Sekal: Obydlí, 1958; Konec lesa, kolem 1963	2 sochy
Z 9/2015	Czech Architecture Week	Památky mého kraje	17. 8. 2015 – 18. 10. 2015	Ernst Gustav Doerell: Pohled na hrad Střekov a Ústí nad Labem, 1876	1 obraz
Z 10/2015	Oblastní muzeum v Lounech	Luna a kalich. M. Jan Hus a husitství v našem regionu	8. 9. 2015 – 8. 11. 2015	Mistr Slavětínského oltáře: oltář se sv. Václavem a Vítem, kolem 1530	1 oltář
Z 11/2015	Moravská galerie v Brně	Nejsem fotograf	9. 10. 2015 – 11. 3. 2016	Jan Svoboda: Pocta Zdeňku Palcovi, (1971)	1 fotografie
Z 12/2015	Museum Kampa v Praze	Šmidrové	10. 10. 2015 – 31. 1. 2016	Jaroslav Vožniak: Šedý III, 1958	1 obraz
Z 13/2015	Museum Kampa v Praze	Libor Fára	7. 11. 2015 – 7. 2. 2016	Libor Fára: Konec lesa, 1949	1 obraz
Z 15/2015	Muzeum a galerie v Prostějově	Skvosty českého krajinářství	3. 12. 2015 – 31. 1. 2016	Bedřich Havránek: Bukový les, (1854); Antonín Chittussi: Jihočeská krajina, kolem 1886; Krajina s větrnými mlýny, (1883); Hugo Ullik: Hrad Střekov, 1877; Zámek Konopiště, 1873; Vnitřek lesa, kolem 1874	6 obrazů

V roce 2015 bylo zapůjčeno celkem **40 uměleckých sbírkových předmětů.**

SGVU v Litoměřicích se svými zápůjčkami podílela na výstavních projektech zásadního významu pořádaných uměleckými institucemi v rámci celé České republiky. Za všechny jmenujme především velmi úspěšnou výstavu *Bez hranic. Umění v Krušnohoří mezi gotikou a renesancí* pořádanou Národní galerií v prostorách Valdštejnské jízdárny v Praze, výstavu *Má vlast* pořádanou S.V.U. Mánes v Jízdárně Pražského hradu v Praze, výstavu *Zbyněk Sekal* pořádanou Muzeem umění Olomouc. Velký návštěvnický úspěch i mediální ohlas měla i výstava *Skvosty českého krajinářství* připravená Muzeem a galerií v Prostějově.

Pro vlastní výstavy bylo v roce 2015 vypůjčeno celkem **713 uměleckých předmětů** z jiných sbírkotvorných institucí a od soukromých sběratelů.

2.2.3 Registr sbírek výtvarného umění Rady galerií ČR

Jedním z hlavních cílů galerie je společně s dokumentací, evidencí a odbornou péčí o výtvarná díla i jejich zpřístupňování veřejnosti. Pro jednotné a snadné on-line zpřístupnění sbírek z institucí sdružených v Radě galerií ČR je provozován Registr sbírek výtvarného umění galerií v rámci RG ČR. Registr sbírek mapuje bohatost sbírkového fondu zúčastněných galerií a představuje významné zjednodušení pro odbornou práci při přípravě výstav a při badatelské činnosti. **Registr je stále průběžně aktualizován a doplňován akvizicemi a reprodukcemi jednotlivých děl.** V současné době slouží především odborným pracovníkům sdružených galerií, ale pomalu ho začíná využívat i širší veřejnost.

SGVU v Litoměřicích se do tohoto projektu Rady galerií ČR a metodického centra CITeM v Brně zapojila jako jedna z prvních galerií a v rámci projektu naplnila webovou databázi Registru sbírek svými daty a on-line ji zpřístupnila.

2.3 Akvizice / Nákupy – dary

V roce 2015 byla do sbírek SGVU v Litoměřicích získána tato díla:

- 1/2015** **Rudolf Veit – Portrét chlapce, skica ze skicáře, (desátá léta 20. století),**
pastel, tužka na šedém papíru, 26,3 × 17,3 cm, signováno vpravo dole tužkou:
Veit, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4088.**
- 2/2015** **Rudolf Veit – Portrét ženy, skica ze skicáře, (desátá léta 20. století),** uhel na
papíru, 26,4 × 17,3 cm, nesignováno, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4089.**
- 3/2015** **Rudolf Veit – Dva portréty žen, skica ze skicáře, (desátá léta 20. století),**
kresba tužkou na papíru, 17,3 × 26,4 cm, nesignováno, stav dobrý, provenience
česká.
Koupě, inv. č. **R-4090.**

- 4/2015** **Rudolf Veit – Portrét ženy, skica ze skicáře, (desátá léta 20. století)**, kresba tužkou na papíru, 25,3 × 17,4 cm, nesignováno, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **R-4091**.
- 5/2015** **Rudolf Veit – Portrét chlapce, skica ze skicáře, (desátá léta 20. století)**, uhel a pastel na šedém papíru, 26,3 × 17,3 cm, nesignováno, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **R-4092**.
- 6/2015** **Zdenka Marie Nováková – Bílá kytice, 2010**, olej na plátně, 115 × 90 cm, signováno po straně vpravo černě: Z. M. Nováková 010, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **O-2044**.
- 7/2015** **Bohumil Zemánek – Vodomil Oldřich, (před rokem 1972)**, modeletto, pálená hlína, glazovaná, 12,5 × 15 cm, nesignováno, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **P-657**.
- 8/2015** **Rudolf Veit – Portrét chlapce a dívky, skica ze skicáře, (desátá léta 20. století)**, kresba tužkou na papíru, 17,4 × 24 cm, nesignováno, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **R-4093**.
- 9/2015** **Rudolf Veit – Akt ženy, skica ze skicáře, (desátá léta 20. století)**, kresba tužkou na papíru, 17,4 × 26,2 cm, nesignováno, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **R-4094**.
- 10/2015** **Rudolf Veit – Altán, 1916**, lept, papíru, list: 18,5 × 14,2 cm, tisk: 12 × 9,1 cm, signováno vpravo dole pod tiskem tužkou: Rudolf Veit, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **R-4095**.
- 11/2015** **Rudolf Veit – Ex libris: Ludwig V. Piette – Rivage, (desátá léta 20. století)**, lept, papír, list: 16,5 × 12 cm, tisk: 13,7 × 9,8 cm, signováno vpravo dole pod tiskem tužkou: Rudolf Veit, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **R-4096**.
- 12/2015** **Rudolf Veit – Ex libris: Arno Riedel – Mein Buch, (desátá léta 20. století)**, lept, papír, list: 16,3 × 11 cm, tisk: 11,5 × 8,6 cm, signováno vpravo dole pod tiskem tužkou: Rudolf Veit, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **R-4097**.

- 13/2015** **Rudolf Veit – Ex libris: Karl Hans Heimann – Ingenieur, 1916**, lept, papír, list: 16,5 × 12 cm, tisk: 13,6 × 9,7 cm, signováno vpravo dole pod tiskem tužkou: Rudolf Veit, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4098**.
- 14/2015** **Ota Janeček – Dívčí akt, (70. léta 20. století)**, kresba tužkou na papíru, 25 × 26,2 cm, signováno vpravo dole tužkou: Janeček, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4099**.
- 15/2015** **Jan Kubíček – Dělení – pohyb – přeskupení, 1997/2001**, serigrafie, papír, 22,3 × 15,5 cm, signováno uprostřed dole pod tiskem tužkou: Jan Kubíček 1997/2001, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4100**.
- 16/2015** **Stanislav Hanzík – Bez názvu, (60.–70. léta 20. století)**, barevná litografie, papír, list: 30,1 × 19,8 cm, tisk: 19,7 × 12,7 cm, signováno vpravo dole žlutě: Hanzík, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4101**.
- 17/2015** **Cecilie Marková – Mediální kresba, 1938**, kresba pastelkou na papíru, 21,6 × 29,7 cm, signováno vpravo dole tužkou: C. Marková, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4102**.
- 18/2015** **Cecilie Marková – Mediální kresba, 1938**, kresba pastelkou na papíru, 21,6 × 29,6 cm, signováno vpravo dole tužkou: C. Marková, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4103**.
- 19/2015** **Cecilie Marková – Mediální kresba, 1938**, kresba pastelkou na papíru, 21,6 × 29,5 cm, nesignováno, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4104**.
- 20/2015** **Cecilie Marková – Dvoustranná grafika, 1996**, lept, papíru, list: 29,5 × 21 cm, tisk: 21,7 × 15,9 cm, signováno tužkou u dolního okraje: 8. 1. 1996, u horního okraje: C. Marková, 2. 8. 96 C. Marková, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4105**.
- 21/2015** **Alfred Kubin – Jeremiáš, 1921**, litografie, papír, list: 27, 8 × 20,2 cm, tisk: 12,2 × 9,2 cm, signováno vpravo dole v tisku: Kubin, stav dobrý, provenience rakouská.
Koupě, inv. č. **R-4106**.

- 22/2015** **Jan Rafael Michálek – Sedící ženský akt, 1981**, kresba uhlem na papíru, 57,5 × 41 cm, značeno vpravo dole: J. R. M. 81, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **R-4107**.
- 23/2015** **Karl Ramisch – Nokturno, 1918**, pastel na lepence, 20,5 × 27,2 cm, značeno vlevo dole bíle: R 18, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **R-4108**.
- 24/2015** **Jan Rafael Michálek – Sedící ženský akt z en face, 1979**, kresba uhlem na papíru, 47,3 × 23,3 cm, značeno vpravo dole tužkou: J. R. M. 79, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **R-4109**.
- 25/2015** **Jan Rafael Michálek – Sedící ženský akt z tříčtvrtečního profilu, 1979**, kresba uhlem na papíru, 35,7 × 40,5 cm, značeno vpravo dole tužkou: J. R. M. 79, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **R-4110**.
- 26/2015** **Josef Istler – Bez názvu (Postava), 1995**, lept, akvatinta, papír, list: 20, 6 × 14 cm, tisk: 10,8 × 8,4 cm, signováno vpravo dole pod tiskem tužkou: Istler 95, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **R-4111**.
- 27/2015** **Josef Istler – Bez názvu, 1996**, lept, akvatinta, papír, list: 19,9 × 14 cm, tisk: 11,9 × 7,8 cm, signováno vpravo dole pod tiskem tužkou: Istler 96, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **R-4112**.
- 28/2015** **Ivan Komárek – Dvojice, 2010**, barevná litografie, papír, list: 23,2 × 29,4 cm, tisk: 21,2 × 28 cm, signováno vpravo dole pod tiskem tužkou: I. Komárek 2010, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **R-4113**.
- 29/2015** **Günter Uecker – Návrh objektu na sympozium barok a dnešek roku 1992, 1992**, kresba tužkou na papíru, 29,6 × 20,9 cm, signováno vpravo dole tužkou: Uecker, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **R-4114**.
- 30/2015** **Ota Janeček – Klečící dívčí akt, (70. léta 20. století)**, kresba tužkou na papíru, 25 × 31,4 cm, signováno vpravo dole tužkou: Janeček, stav dobrý, provenience česká. Koupě, inv. č. **R-4115**.

- 31/2015** **Jan Kubíček – Retro, 1969/2000**, serigrafie, papír, 22,3 × 15,5 cm, signováno uprostřed dole pod tiskem tužkou: Jan Kubíček 1969/2000, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4116**.
- 32/2015** **Antonín Braun – následovník – Ukřižovaný Kristus**, kolem roku 1750, polychromovaná dřevořezba, 125 × 116 cm, nesignováno, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **P-658**.
- 33/2015** **Karel Vik – Litoměřice, pohled na starou radnici a Jezuitskou ulici, 1957**, barevný dřevoryt, papír, list: 38,8 × 29,2, tisk: 24 × 17,2 cm, signováno a datováno vpravo dole v tisku: VIC/57, vpravo dole pod tiskem tužkou: Vik, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4117**.
- 34/2015** **Jan Kubíček – Retro, 1969/2007**, serigrafie, papír, 21,6 × 10,5 cm, signováno a datováno dole uprostřed pod tiskem tužkou: Jan Kubíček 1969/2007, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4118**.
- 35/2015** **Karel Demel – Slunce, 1975**, barevný lept, papír, list: 53,4 × 38 cm, tisk: 27,5 × 27,8 cm, signováno a datováno vpravo dole pod tiskem tužkou: Karel Demel 75, vlevo dole pod tiskem: aut. tisk, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4119**.
- 36/2015** **Karel Demel – Hudba, 1979**, barevný lept, papír, list: 61,2 × 46 cm, tisk: 39,5 × 28 cm, signováno a datováno vpravo dole v tisku: Karel Demel 79, totéž vpravo dole pod tiskem tužkou, vlevo dole pod tiskem: E. A, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4120**.
- 37/2015** **Jaroslav Král – Josef Svatopluk Machar, (po 1916)**, akvarel a tužka na papíru, 47 × 29,8 cm, signováno vpravo dole tužkou: Král, nahoře uprostřed nad kresbou tužkou: Josef Sv. Machar, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4121**.
- 38/2015** **Jaroslav Král – Karel Burian, (po 1916)**, akvarel a tužka na papíru, 46,7 × 29,8 cm, signováno vpravo dole tužkou: Král, nahoře uprostřed nad kresbou tužkou: Karel Burian, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4122**.

- 39/2015** **Vilma Vrbová-Kotrbová – Portrét dívky, 1936**, kresba tuší na papír, 41,8 × 31,4 cm, signováno a datováno vlevo dole tužkou: V. Vrbová 36, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4123**.
- 40/2015** **Ota Janeček – Dívka-anděl, 1986**, tužka na papíru, 21,4 × 33,7 cm, značeno a datováno vpravo dole tužkou: O. J. 86, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4124**.
- 41/2015** **Jiří Kubový – Moře, (po 2000)**, tužka a akvarel na papíru, 14,8 × 21 cm, signováno na reverzu vpravo dole tužkou: J. Kubový, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4125**.
- 42/2015** **Jiří Kubový – Bez názvu, 2010**, tužka a tempera na papíru, 14,8 × 20,9 cm, signováno na reverzu uprostřed tužkou: 2010 / J. Kubový, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4126**.
- 43/2015** **Jiří Kubový – Bez názvu, 2002**, tužka a akvarel na papíru, 14,8 × 21 cm, signováno na reverzu uprostřed tužkou: J. Kubový / 2002, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4127**.
- 44/2015** **Jiří Kubový – Bez názvu, (po 2000)**, tužka a černá barva na papíru, 21 × 14,8 cm, signováno na reverzu uprostřed tužkou: J. Kubový, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4128**.
- 45/2015** **Jiří Kubový – Bez názvu, (po 2000)**, tužka, pastelky na papíru, 14,6 × 21 cm, signováno na reverzu uprostřed tužkou: J. Kubový, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4129**.
- 46/2015** **Jiří Kubový – Bez názvu, (po 2000)**, pastelky, pastel, tužka, olej a protlačení na papíru, 14,9 × 20,7 cm, signováno na reverzu uprostřed tužkou: J. Kubový, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4130**.
- 47/2015** **Jiří Kubový – Lod', (po 2000)**, pastelky, uhl, protlačení na papíru, 15 × 21 cm, signováno na reverzu uprostřed tužkou: J. Kubový, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4131**.

- 48/2015** **Jiří Kubový – Bez názvu, (po 2000)**, tužka a pastel na papíru, 15,9 × 22,5 cm, signováno na reverzu uprostřed tužkou: J. Kubový, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4132**.
- 49/2015** **Jiří Kubový – Bez názvu, (po 2000)**, barevné tužky, akvarel a stříbro na dvojitém papíru, 15 × 20,9 cm, signováno na reverzu uprostřed tužkou: J. Kubový, stav dobrý, provenience česká.
Koupě, inv. č. **R-4133**.

2.3.1 Celková částka vydaná na akviziční činnost v daném roce

V roce 2015 byla na akvizice vydána částka celkem 869 tisíc Kč (včetně dotace z Ústeckého kraje).

2.4 Peče o sbírky

Průběžná péče o umělecká díla, která jsou vystavena v expozicích buď jako díla vlastní, nebo jako deponáty, se zaměřuje na nepřetržité zajišťování odpovídajícího klimatu a jeho monitoring v prostorách expozic, především jde o stav relativní vlhkosti a teploty. Stejná péče je věnována i dílům uloženým v depozitáři. Jednotlivé výstupy záznamů měřených hodnot se evidují a průběžně vyhodnocují.

Kromě zajištění a monitoringu vhodných klimatických podmínek byla v daném roce tři díla konzervována.

2.5 Evidence a dokumentace

2.5.1 Evidence

SGVU v Litoměřicích eviduje své sbírkové předměty ve dvou stupních, a to 1) v přírůstkových knihách a 2) systematickou evidencí v inventárních knihách podle zákona č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy. Oba dva druhy evidence probíhají v písemné formě.

Počet zapsaných přírůstkových čísel do přírůstkové knihy v roce 2015:	49
Počet zapsaných inventárních čísel do inventární knihy v roce 2015:	49

K digitální evidenci svých sbírek SGVU v Litoměřicích využívá databázi Demus. Ke dni 31. 12. 2015 činil celkový počet digitálních záznamů v systému Demus včetně rozepsaných řad inventárních čísel a děl deponovaných 7 049. Průběžně se databáze doplňuje i o náhledové reprodukce.

Sbírka SGVU v Litoměřicích je zapsána do Centrální evidence sbírek (CES) na Ministerstvu kultury. K 15. 11. 2015, k termínu pro nahlášení nových přírůstků do evidence, bylo do CES na Ministerstvu kultury přihlášeno **celkem 6 824 sbírkových předmětů**, z toho **64 nových přírůstků** za rok 2015.

2.5.2 Dokumentace

Postupně se doplňují jednotlivé vědecké karty fotodokumentací. Dokumentátor také shromažďuje a třídí digitální fotografickou dokumentaci k jednotlivým sbírkovým předmětům.

V roce 2015 bylo zpracováno přes 94 fotografií sbírkových předmětů.

Kromě toho byla zhotovena řada fotografií pro potřeby jednotlivých výstav (příprava tiskovin, dokumentace vernisáží, instalací apod.). Fotografie byly průběžně pořizovány i ke všem dalším akcím galerie – výtvarným dílnám a koncertům.

2.5.3 Publikování sbírkových předmětů v odborné literatuře:

V roce 2015 bylo celkem 157 uměleckých sbírkových předmětů ze sbírek SGVU v Litoměřicích reprodukováno v odborných publikacích a v doprovodných materiálech k výstavám pořádaným jinými institucemi:

- **Proměněná realita. Sudety jako ikonografický typ umělecké tvorby**, disertační práce (14 reprodukcí)
- **Smutný smích, memento mocnostem. Mnichovský impuls ve výtvarném umění (1938–1945)**, článek ve sborníku Literární archiv, vydavatel Památník národního písemnictví (14 reprodukcí)
- **Jizerské hory, díl 4.**, monografie, vydavatel Nakladatelství RK (1 reprodukce)
- **Vladislav Mirvald**, doprovodný materiál k výstavě, vydavatel Museum Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových (2 reprodukce)
- **Má vlast**, monografie, vydavatel S. V. U. Mánes (20 reprodukcí)
- **Mácha-Rezeption die Jubiläumsfeier 1936 in Leitmeritz und ihr Umfeld**, publikace, vydavatel Verlag dr. Kovač, Hamburk (2 reprodukce)
- **František Tkadlík**, monografie, vydavatel Národní galerie v Praze (1 reprodukce)
- **Bez hranic. Umění v Krušnohoří mezi gotikou a renesancí**, katalog výstavy, vydavatel Národní galerie v Praze (20 reprodukcí)
- **Litoměřice ve znamení kalicha**, katalog výstavy, vydavatel Oblastní muzeum v Litoměřicích (3 reprodukce)
- **Nejsem fotograf**, monografie, vydavatel Moravská galerie v Brně (1 reprodukce)
- **Karel Srp: Karel Malich – pastely**, monografie, vydavatel Galerie Zdeněk Sklenář (3 reprodukce)

- **The Reception of William Blake in Europe**, monografie, vydavatel Bloomsbury Publishing plc (1 reprodukce)
- **Šmidrové**, katalog výstavy, vydavatel Museum Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových (1 reprodukce)
- **Libor Fára**, katalog výstavy, vydavatel Museum Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových (1 reprodukce)
- **Malíř Oldřich Koníček**, diplomová práce (1 reprodukce)
- **Věra Boudníková-Špánová**, internetová databáze Artyčok (13 reprodukcí)
- **Magdaléna Nespěšná Hamsíková – Lucas Cranach a malíři v Českých zemích (1500–1550)**, monografie, vydavatel Nakladatelství Lidové noviny (3 reprodukce)
- **Krása bude křečovitá**, katalog výstavy, vydavatel Alšova jihočeská galerie (1 reprodukce)
- **Fantastique et Fantaisies dans la Forêt de Bohême**, publikace prezentovaná na webu (37 reprodukcí)
- **Mikuláš Medek**, monografie, vydavatel Nakladatelství Academia (3 reprodukce)
- **Anna Zemánková**, monografie, vydavatel Nakladatelství Kant (15 reprodukcí)

2.5.4 Inventarizace sbírkového fondu

V roce 2015 proběhla řádná inventarizace poměrné části podsbírkky Kresba a grafika v rozsahu 2 130 kreseb a grafik. Fyzickou kontrolou všech kreseb a grafik v uvedeném rozsahu na všech místech uložení a jejich srovnáním s lokačními kartami vedenými v depozitáři a s vědeckými kartami bylo zjištěno, že všechny sbírkové předměty byly v pořádku a na místě svého určení.

2.5.5 Vědecko-výzkumná a badatelská činnost

Vědecko-výzkumná a badatelská činnost se částečně kryje s přípravami výstav, s publikační činností a s odpověďmi na badatelské dotazy. Naši odborní zaměstnanci museli v průběhu přípravy výstav aktivně pracovat s odbornou literaturou a provádět výzkum. Odborní pracovníci v daném roce vyřídili sedmdesát badatelských dotazů.

3 Výstavy

SGVU v Litoměřicích využívá pro výstavní účely jednak hlavní budovu galerie, kde jsou i sály pro krátkodobé výstavy, sezónně pak prostory v bývalém jezuitském kostele Zvěstování Panně Marii a na parkánu galerie, kde se konají sochařské výstavy.

V roce 2015 bylo uskutečněno celkem sedm kmenových výstav, z nichž ta první, Brány pozemské i nebeské přecházela z roku 2014 a poslední, Josef Lada, naopak pokračovala i v roce 2015.

V bývalém jezuitském kostele Zvěstování Panně Marii se uskutečnila výstava Františka Hodonského - Retrospektiva.

Na parkánu galerie byla v tomto roce výstava Stanislav Hanzík – Sochy.

Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích – hlavní budova:

Brány pozemské i nebeské

termín: 28. 11. 2014 – 11. 1. 2015

autor výstavy: J.S.

kurátor výstavy: PhDr. Lubomír Turčan

katalog výstavy: skládačka, autor textu J. S.

návštěvnost: 1 109 (1. 1. 2014 – 14. 1. 2015)

Ad Gloriam Dei – 130. výročí založení a 20. výročí znovuoobnovení diecézního muzea v Litoměřicích

termín: 30. 1. – 26. 4. 2015

autoři výstavy: prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D., Doc. PhDr. Michaela Ottová, Ph.D., PhDr. Lubomír Turčan

kurátoři výstavy: PhDr. Lubomír Turčan a Mgr. Jana Chadimová

katalog : celkem 157 stran, čtené barevné reprodukce, texty Martin Barus, Mons. Jan Baxant, Stanislav Přibyl, Jan Štíbr

autoři katalogových hesel: Tomáš Hladík, Olga Kotková, Aleš Mudra, Michaela Ottová, Jan Royt, Andrea Steckerová, Lubomír Turčan, Vít Vlnas

návštěvnost: 1 353

Mirek Kaufmann – Tíha lehkosti

termín výstavy: 8. 5. – 14. 6. 2015

autor výstavy: ak.mal. Mirek Kaufmann

kurátoři výstavy: Mgr. Alena Beránková, PhDr. Jan Štíbr

katalog výstavy: 75 stran, z toho 56 stran barevných reprodukcí, souběžný anglický text,

autoři textů: Richard Drury a Alena Beránková

návštěvnost: 1 181

Triumf manýrismu a baroka ze sbírky Patrika Šimona Alfred Kubin a Sascha Schneider, démoni ze země nevědomí

termín výstavy: 26. 6. – 20. 9. 2015

autor výstavy: Mgr. Patrik Šimon

kurátoři výstavy: Mgr. Alena Beránková, PhDr. Jan Štíbr

katalog výstavy: bez vlastního katalogu

Návštěvnost: 1 695

Art brut a naivní umění. Spontánní umění ze sbírky Poetické galerie

termín výstavy: 2. 10. – 22. 11. 2015

autor výstavy: PhDr. Antonín Jiráček, CS.c

kurátoři výstavy: Mgr. Alena Beránková, PhDr. Jan Štíbr

katalog výstavy: katalog 127 stran se 47 barevnými reprodukcemi, text Antonín Jiráček

návštěvnost: 1 399

Josef Lada

termín výstavy: 4. 12. 2015 – 10. 4. 2016

autor výstavy: Mgr. Hana Nováková

kurátor výstavy: PhDr. Olga Kubelková

katalog výstavy: třídičný papírový obal s textem a dvanácti vloženými barevnými reprodukcemi, text Hana Nováková

návštěvnost: 1 632 (4. 12. – 31. 12. 2015)

Prostory parkánu:

Stanislav Hanzík – Sochy

termín výstavy: 10. 7. – 19. 10. 2015

kurátor výstavy: PhDr. Jan Štíbr

katalog výstavy: skládačka, autor textu PhDr. Jan Štíbr

návštěvnost: neuvedena

Bývalý jezuitský kostel Zvěstování Panně Marii:

František Hodonský - Retrospektiva

termín výstavy: 17. 6. – 30. 8. 2015

autoři výstavy: PhDr. Ivan Neumann a ak.mal. František Hodonský

kurátoři výstavy: Mgr. Alena Beránková, MgA. Jan Brodský, PhDr. Jan Štíbr

katalog výstavy: bez vlastního katalogu

návštěvnost: 1 023

4 Publikace

Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích připravila v roce 2015 katalogy k šesti výstavám. U dvou ostatních výstav se jednalo o katalogy převzaté z jiných institucí.

Ad gloriam Dei - 130 let Diecézního muzea v Litoměřicích a 20 let jeho obnovené existence

texty: Martin Barus, Mons. Jan Baxant, Stanislav Příbyl, Jan Štíbr

autoři katalogových hesel: Tomáš Hladík, Olga Kotková, Aleš Mudra, Michaela Ottová, Jan Royt, Andrea Steckerová, Ľubomír Turčan, Vít Vlnas

fotografie: Jan Brodský, aj.

popis: celkem 157 stran, četné barevné reprodukce

vydání: ke stejnojmenné výstavě vydaly Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích a Biskupství litoměřické ve spolupráci s Ústavem pro dějiny umění Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze roku 2015.

ISBN 978-80-87784-08-2

Mirek Kaufmann – Tíha lehkosti / the burden of lightness

texty: Alena Beránková, Richard Drury

fotografie a grafická úprava: Jan Brodský

popis: 75 stran, z toho 56 stran barevných reprodukcí, souběžný anglický text

vydavatel: Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích

vydání: 2015

ISBN 978-80-87784-09-9

Stanislav Hanzlík - sochy

text: Jan Štíbr

popis: vydáno ke stejnojmenné výstavě, skládačka 8 stran s reprodukcemi

vydáno: 2015

vydavatel: Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích

ISBN: 978-80-87774-10-5

Art brut a naivní umění – Spontánní umění ze sbírky Poetické galerie

text: Antonín Jiráček

fotografie: Jan Brodský

popis: celkem 127 stran se 47 barevnými reprodukcemi

vydavatel: Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích

vydání: 2015

ISBN 978-80-87784-12-9

Josef Lada

text: Hana Nováková

popis: třídičný papírový obal s textem a dvanácti vloženými barevnými reprodukcemi

vydala: Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích

vydání: 2015

ISBN 978-80-87784-13-6

**K výstavě ze sbírek mimo prostory Severočeské galerie výtvarného umění
v Litoměřicích:**

Bliženci – Miloš Michálek / Jaroslav Prášil

text: Alena Beránková

fotografie a grafická úprava: Jan Brodský

popis: skládačka ke stejnojmenné výstavě konané v Galerii Josefa Wiesnera v Kadani má 8 stran s reprodukcemi

vydavatel: Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích

vydáno: 2015

ISBN 978-80-87784-11-2

4.1 Významná publikace vydaná v roce 2015

Ad gloriam Dei - 130 let Diecézního muzea v Litoměřicích a 20 let jeho obnovené existence

Publikace byla vydána ke stejnojmenné výstavě, která přiblížila významné výročí vzniku Diecézního muzea a jeho obnovení. Záměrem autorů výstavy a katalogu bylo prezentovat umělecky a historicky cenná díla od období románské kultury, gotiky, renesance až po pozdní baroko a provenienčně pocházející z litoměřické diecéze. Bylo touto cestou možné se seznámit s díly význačných uměleckých veličin, od anonymních mistrů až po klíčové umělecké osobnosti české výtvarné kultury (Mistr evangelisty ze Žitenic, Madona z Litoměřic, Madona ze Zahražan, Madona z Bečova, Pieta z Bedřichova Světce, Mistr IW, Karel Škréta, Antonín Kern, Matyáš Bernard Braun, František Antonín Kuen a další). Výstava a katalog prezentovala nejen samotná, často unikátní umělecká díla, ale i heuristickou činnost samotných zakladatelů Diecézního muzea a jejich pokračovatelů.

Výstava se konala pod záštitou ministra kultury Daniela Hermana, litoměřického biskupa Jana Baxanta, hejtmána Ústeckého kraje Oldřicha Bubeníčka a starosty města Litoměřice Ladislava Chlupáče.

5 Vzdělávací činnost

5.1 Úvod

V současné době jsou připraveny programy ke stálé expozici, které je možné využívat celoročně, a kromě toho se ke každé krátkodobé výstavě probíhající ve školním roce připravují zpravidla dva až tři typy programů, rozlišených podle věku návštěvníků.

Máme radost, že v době, kdy školy zaplavují nabídky dalších kulturních zařízení a nejen jich, je o tyto programy stále zájem, že často ani nemůžeme vyhovět všem zájemcům. Vzhledem k tomu, že pozici lektorky vykonává stále pouze jedna osoba a je tak bohužel na tomto místě nezastupitelná, bylo by potřeba v blízké budoucnosti uvažovat alespoň o samoobslužných aktivitách – pracovních listech, které by mohli využívat návštěvníci galerie v nepřítomnosti lektorky, případně v době, kdy je zcela vytížená a škola má přesto zájem galerii navštívit. Zároveň by mohly tyto pracovní listy nebo kufříky s uměním sloužit při návštěvách galerie například i pro rodiče s dětmi. Zatím to není možné zejména z finančního důvodu, protože tyto tištěné listy by musely být k dispozici zdarma.

Pokud připravíme výstavu, o kterou je mezi školami mimořádně velký zájem, jako tomu bylo u výstavy Josefa Lady, museli jsme odmítnout řadu školních i dalších skupin. Přicházíme tak zbytečně o další návštěvníky.

Ideální by pak bylo posílit tuto pozici dalším pracovníkem na částečný úvazek nebo na dohodu o provedení práce tak, aby vzdělávání v galerii i práce s veřejností mohly mít stále vysokou kvalitu a zároveň mohly pokrýt zájem o návštěvu galerie napříč cílovými skupinami a zahrnovat i všechny expozice.

Za stávajících podmínek považujeme současný počet vzdělávacích programů i počet jejich návštěvníků za hranici, kterou půjde jen velmi těžko překonat. Limitem je právě to, že se této práci na rozdíl od jiných galerií věnuje jen jeden pracovník pouze na částečný úvazek.

V dotazníku, který vloni vypracovala Unie zaměstnavatelských svazů pro galerie a muzea umění v České republice, byla práce edukátorky naší galerie vzhledem k počtu realizovaných programů a počtu návštěvníků na jednoho edukátora hodnocena na druhém místě.

5.2 Statistické zhodnocení vzdělávací činnosti

V roce 2015 jsme opět zaznamenali sestup jak počtu uskutečněných programů, tak i počtu jejich návštěvníků. I přesto se vzdělávací programy podílely na polovině návštěvnosti v hlavní budově a celkově toto číslo odráží i pokles návštěvníků v tomto roce. Tyto programy mají mezi různými cílovými skupinami i mezi pedagogy jak ve stálé expozici, tak i při krátkodobých výstavách velice dobrou odezvu, často však odrážejí aktuální zájem o jednotlivé výstavy. Zde pak ani sebelepší program nezmůže téměř nic. Mezi návštěvníky měly velký ohlas zejména programy k výstavě Triumf manýrismu a baroka ze sbírky Patrika Šimona a k výstavě Josefa Lady.

V roce 2015 se celkem 97 programů zúčastnilo 1 852 návštěvníků.

Ve stálé sbírce naivního umění se v roce 2015 neuskutečnil žádný program. K tomu, aby mohl být propracovaný další systém vzdělávacích programů pro expozici naivního umění, případně pro jezuitský kostel, by byla potřeba ještě jedna pracovní síla.

Co se týká Galerie a muzea litoměřické diecéze, tam kromě personálních důvodů narážíme i na prostorové omezení (do místnosti se vejde maximálně patnáct návštěvníků). Výjimečný je i charakter sbírky (jedná se o vzácné sbírky umění od 13. do 18. století), proto nás mrzí, že zde není možné vzdělávací programy realizovat tak, aniž by byly bezprostředně ohroženy exponáty. I z tohoto důvodu v této expozici mohou probíhat pouze komentované prohlídky.

5.3 Cílové skupiny vzdělávacích aktivit

V současné době pokrýváme svými vzdělávacími programy několik významných cílových skupin z pohledu celkové návštěvnosti a stále hledáme možnosti, jak tuto nabídku ještě rozšířit:

Mateřské školy – každoročně nabízíme ucelený plán návštěv galerie na celý kalendářní rok s názvem **Výtvarné čarování** tak, aby mateřské školy mohly jednotlivé návštěvy s předstihem plánovat i s ohledem na své kurikulární osnovy.

Základní školy – programy pro základní školy připravujeme vždy nejméně ve dvou typech podle náročnosti pro I. a II. stupeň základních škol. Do této cílové skupiny řadíme i práci se školními družinami a nově i spolupráci s výtvarným kroužkem v Počáplech, který navštěvují děti této věkové kategorie..

Střední školy – pro tento typ návštěvníků obvykle upravujeme programy pro II. stupeň základních škol i z toho důvodu, že se často jedná o studenty víceletých gymnázií.

Vysoké školy – kromě animací k jednotlivým výstavám a expozicím, které realizují sami studenti, jsou návštěvy směřovány více ke specializovaným komentovaným prohlídkám

jednotlivých sbírek. U této cílové skupiny se jedná spíše o různé formy spolupráce – praxe, příprava animací, konzultace bakalářských a magisterských prací.

Základní umělecké školy – žáci i pedagogové této školy navštěvují všechny výstavy v rámci výuky zdarma, což přispělo ke zvýšenému zájmu o návštěvy galerie. V tomto roce se vzdělávacích programů zúčastnily i skupiny žáků ze základních uměleckých škol z dalších regionů.

Rodiče s dětmi – tvoří tradičně nejsilnější skupinu návštěvníků výtvarných dílen při sobotních akcích jako je například Vítání jara v galerii, Den dýní, Mikulášská dílna apod. Jsme rádi, že si na prostředí galerie zvykají už ti nejmenší.

Dospělí v produktivním věku a senioři – tato cílová skupina patří zejména mezi návštěvníky komentovaných prohlídek, přednášek (je jim k dispozici Klub přátel galerie) a odborných zájezdů.

Handicapovaní návštěvníci – i nadále připravujeme specializované vzdělávací programy pro tuto skupinu tak, aby zohlednily potřeby těchto návštěvníků.

5.4 Vzdělávací programy pro jednotlivé cílové skupiny

Mateřské školy – v současné době jsme jediná galerie v České republice, která nabízí ucelený systém výtvarného vzdělávání pro mateřské školy na celý rok. V roce 2015 byl stejně jako v předešlých letech připraven projekt **Výtvarné čarování XII**, který zahrnoval setkání ke všem výstavám v hlavní budově galerie. Programy navštěvují děti ze všech 12 mateřských škol v Litoměřicích, tří přípravných tříd a dále mateřských škol z blízkého okolí (Žitenice, Hoštka). Těší nás zejména nárůst dalších mateřských škol, které začaly náš program pravidelně navštěvovat. Daří se nám tak aktivně zapojit další věkovou kategorii, která je zároveň připravena na následně pokračující programy určené základním školám.

V roce 2015 byly připraveny tyto programy:

Zážitková mapa – program, který byl připraven k výstavě Brány pozemské a nebeské reagoval na období ledna, bezprostředně po Vánocích. Mluvili jsme o tradicích, které z nich ještě stále jsou a které nové naopak v rodinách přežívají. Následně si každý vybral nějaké vánoční téma, které nakreslil. Potom jsme ho skládali do zážitkové mapy, tak jak jednotlivé předvánoční dny jdou za sebou.

Rozhovor s obrazy – program k výstavě Ad Gloriam Dei – 130. výročí založení a 20. výročí znovuoobnovení diecézního muzea v Litoměřicích seznamoval se zajímavými výtvarnými díly ve výstavě. Ve výtvarné činnosti nás inspirovala zejména postava svatého Jiří, a také pak madony. Propojili jsme výtvarně oba příběhy v dramatických scénkách s nakreslenými obrázky

Mlžení – program k výstavě Mirka Kaufmana Tíha lehkosti nabízel možnost porovnávání různých lidí. Co máme společného, a čím se naopak lišíme. Sami jsme se snažili nahlédnout na své kamarády jako pečliví pozorovatelé. Formou hry jsme si povídali o tom, jak je

důležité, že je každý člověk originál. Inspirací pro naše portréty byly obrazy Mirka Kaufmana, které jsme se pokoušeli barevnými křídami rozostřit.

Hlava jako ovocná zahrada – program k výstavě **Triumf manýrismu a baroka ze sbírky Patrika Šimona** se zabýval manýrismem a vynikajícím malířem období Rudolfa II., Giuseppem Arcimboldem. Můžeme mít hlavu jako ovocnou nebo květinovou zahradu. Na jeho obrazech, které jsme si ukázaly na reprodukcích, jsme se přesvědčili, že je to docela možné. Podobnou hlavu jsme se pomocí koláže různých druhů vystříhaného ovoce a zeleniny pokusili vytvořit.

Jak vycvičit draka – program, který byl připraven k výstavě Art brut a naivní umění. Spontánní umění ze sbírky Poetické galerie a kterým nás provázal malý plyšový drak, nás seznámil s obrazy i plastikami a provedl nás celou výstavou. Inspirací pro výtvarnou činnost nám byli obrazy Lídy Penkové.

Z pohádky do pohádky – program k výstavě Josefa Lady v první části ukázal, jak lidé dříve na vesnici žili, jak se oblékali a jak slavili různé svátky. V druhé části jsme se seznámili s ilustracemi nejznámějších knížek, které Josef Lada ilustroval, Připomněli jsme si klasické české pohádky i pohádkové bytosti, které v nich vystupují. Díky tomu pro nás už byla hračka je nakreslit. Často vznikaly celé galerie vodníků, Budulínků, čertů a strašidel.

Předškolní děti patří tradičně mezi pravidelné a vděčné návštěvníky vzdělávacích programů.

Základní školy – v současné době je k dispozici stálá nabídka 11 programů ke stálé expozici, z nichž některé byly v předešlém roce připraveny nově. Dlouhodobě se daří spolupracovat se Základní školou Boženy Němcové s rozšířenou hudební výchovou v Litoměřicích, pro kterou dlouhodobě připravujeme speciální program v rámci projektového Mediálního dne.

Od školního roku 2007/2008 se návštěvy galerie pro všechny třídy této školy staly součástí školního vzdělávacího plánu. Návštěvy jsou plánovány vždy dvakrát ročně podle konzultovaného programu. Díky tomu je možné s touto školou pracovat mnohem cíleněji, navazovat tak přímo na předchozí návštěvy a propojovat je i s výukou v ostatních předmětech.

Základní školy také jednoznačně preferují interaktivní programy před běžnými komentovanými prohlídkami a v současnosti častěji navštěvují programy ke krátkodobým výstavám než programy ke stálé expozici, které jsou dostupné v průběhu celého roku. Častěji se programů zúčastňují žáci prvního stupně, kde je možné snáze upravit rozvrh tak, aby návštěva galerie nenarušila další výuku.

Přehled programů ke krátkodobým výstavám:

Brány pozemské a nebeské

Dva programy, které byly rozlišeny podle náročnosti s ohledem na věk, byly připraveny i k výstavě Brány pozemské a nebeské. Program **ZÁŽITKOVÁ MAPA** byl určen hlavně mladším žákům a zabýval se zážitky spojenými s vánočním časem. Společně jsme hledali tradice staré i nově vzniklé a zkoušeli je po nakreslení umístit na časovou osu. Vznikla nám tak zážitková mapa. Program **NEPERSPEKTIVNÍ PERSPEKTIVA** přibližoval zejména dílo Jaroslava Šolce a Venduly Císařovské, kteří zajímavým způsobem pracují s perspektivou. I ve výtvarné činnosti byla proto perspektiva a její zobrazení hlavním úkolem.

Ad Gloriam Dei – 130. výročí otevření Diecézního muzea a 20. výročí jeho znovuoobnovení

K této výstavě byly připraveny dokonce tři programy. **ROZHOVOR S OBRAZY** pro 1. a 2. Třídy, který děti seznámil s vybranými legendami o svatých a povídali jsme si i o jejich atributech. Výtvarná část s krátkou dramatickou etudou byla zaměřena hlavně na dvě díla – reliéf sv. Jiří drakobijce a Madonu s náhrdelníkem. Hlavním tématem programu **NARODIL SE KRISTUS PÁN** byla postava matek – madon. Na této výstavě jsme se mohli setkat s madonami na sochách i obrazech. Láska matky k dítěti bylo určitě téma k rozhovorům s žáky. Ve skupinách potom z různých materiálů vytvářeli objekt – prostředí inspirované místem, kde se Kristus narodil. Poslední program byl **SVĚTCI KOLEM NÁS**. Dnes nám připadá, že světci jsou někdo, koho už nepotřebujeme. Proto je dobré připomenout jejich životní cesty i to, z jakého důvodu se stávají patrony. A může být kdokoliv světec? Co k tomu potřebuje? Pokusíme se tedy vymyslet současného světce, vytvoříme o něm legendu a najdeme atribut, který této legendě odpovídal.

Mirek Kaufmann – Tíha lehkosti

MLŽENÍ byl program pro mladší žáky. Jakoby rozmlžené portréty na výstavě nás dovedli k diskuzi o podobě člověka, o tom, že každý jsme originál a i se svými vadami a nedokonalostmi je to tak lepší, než kdybychom všichni byli jako roboti. Sami jsme si pak zkusili nakreslit podobný portrét, který byl inspirovaný výstavou. Program **JÁ A TI OSTATNÍ** byl určen pro II. stupeň základních škol, tedy období, kdy děti začínají pochybovat sami o sobě i o své úloze ve světě. Mluvili jsme o to, jak je možné se splést při posouzení člověka jen podle prvního pohledu. A je ta „ideální tvář“, ta pravá?

Triumf manýrismu a baroka ze sbírky Patrika Šimona

Výstava, jejíž největší část se odehrávala v době letních prázdnin, naštěstí končila až ve třetím týdnu v září, takže ji žáci mohly ještě dostatečně využít. Program **HLAVA JAKO OVOCNÁ ZAHRADA** byl určen pro nejmladší žáky. Po vzoru Giuseppa Arcimbolda, významného malíře Rudolfa II., jsme si vyzkoušeli, jestli i my dokážeme vytvořit hlavu ze zeleniny nebo ovoce. V programu **BAROKO NEJEN PRO OKO** jsme se seznámili s okázalou barokní módou, a to i prakticky. Díky replikám barokních kostýmů, které ušila naše kolegyně knihovnice, si mohli mladí pánové a dámy zažít pocit, jak obtížné bylo se v těchto šatech pohybovat, i jak si je oblékat. Program **NAŠLAPUJTE TIŠE!** seznamoval s pojmem zátiší a historií jeho vývoje. Ve skupinách jsme se pokusili sestavovat různá zátiší, která nám byla předlohou pro kresbu uhlím.

Art brut a naivní umění. Spontánní umění ze sbírky Poetické galerie

Pro mladší žáky byl připraven program **JAK VYCVIČIT DRAKA**, který byl inspirován díly Lídy Penkové. Na obrázcích tak ožívali draci a v krátké dramatické etudě proběhl i jejich výcvik. **ORNAMENTO VÁNÍ** pro 3. – 5. Třídu vyšlo z díla Františka Sunka. Povídali jsme si o ornamentech a tím, jakou funkci původně měl. Ve výtvarné části jsme proto navrhovali pásy ornamentů. Program **HLAVA NEHLAVA** zkoumal masky Václava Surového a hledal, co všechno je možné k tvorbě použít. Mluvili jsme i o tom, proč se lidé schovávají za masky. Ve výtvarné části jsme se snažili z různých materiálů vytvořit svou vlastní masku.

Josef Lada

K výstavě Josefa Lada byly připraveny celkem tři programy rozlišené tradičně podle věku. Pro nejmladší žáky to byl program **Z POHÁDKY DO POHÁDKY**, který na Ladových ilustracích seznamoval s nejnámějšími českými pohádkami, ale prohlíželi jsme si samozřejmě i to, jak Josef Lada maloval život na vesnici, který si pamatoval z dětství. Na závěr jsme kreslili pohádkovou postavu. Pro starší žáky byl pak připravený program **ČESKÝ ROK VČERA A DNES**. V průběhu prohlídky výstavy jsme se zaměřili na to, jak se lidé oblékali, jak žili, jak pracovali. Nakonec jsme se rozdělili na dvě skupiny. Jedna kreslila pohled do světnice v minulosti, ta druhá potom v současnosti. Na závěr jsme kresby obou skupin porovnali a zjišťovali kdo a z jakého důvodu by se chtěl na několik dní do minulosti vrátit. Nejstarší žáci si mohli doplnit informace o postavě Švejka v programu **ŠVEJK TADY A TEĎ**, Absolvování programu předpokládalo alespoň minimální znalost knihy nebo filmu. A to nastal problém i u středoškoláků, kteří o Švejkovi jen matně něco tušili. Z tohoto důvodu to bylo spíš seznámení s touto postavou.

Střední školy – v tomto roce se podařilo oslovit s nabídkou programů ke stálé expozici, kde část lze po dohodě přizpůsobit i úrovni středních škol, a s nabídkou programů ke krátkodobým výstavám mnohem více středních škol. Pozitivně byly hodnoceny zejména informace z webových stránek, díky nimž se podařilo oslovit i střední školy mimo region (Česká Kamenice, Ústí nad Labem, Neratovice, Roudnice nad Labem, Děčín). Mrzí nás, že převážná část středních škol, které navštívily naši galerii, je z širšího regionu. Pro integrovanou střední školu v Litoměřicích nabízíme programy ke stálé expozici, které mapují jednotlivé historické slohy, což využívají zejména studenti maturitního oboru hotelnictví a cestovní ruch.

Pokud je to možné, vycházíme podle požadavků vyučujících vstříc s otevírací dobou. Umožňujeme návštěvu i v pondělí nebo v době polední pauzy tak, aby v rámci svých rozvrhů mohly tyto školy galerii navštívit.

I když víme, že u středních škol nebudeme mít nikdy tak širokou návštěvnickou základnu, stále se je snažíme oslovovat.

Vysoké školy – nadále spolupracujeme s Pedagogickou fakultou Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem s katedrou výtvarné výchovy. V loňském roce proběhly dva náslechy na programech ke krátkodobým výstavám a dvě animace studentů. Poskytujeme i konzultace k bakalářským a diplomovým pracím z oboru edukace z různých dalších typů vysokých škol, které se tomuto oboru věnují.

Tradičně nás také navštěvují studenti 1. ročníku studia historie Filozofické fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem.

Základní umělecké školy – v loňském roce byl umožněn vstup zdarma všem žákům výtvarného oboru Základní umělecké školy v Litoměřicích při skupinových návštěvách a dále pak vstup zdarma pedagogům tohoto oboru i mimo tyto skupinové návštěvy tak, aby se mohli na návštěvu výstavy s žáky připravit. Jsme rádi, že toho pedagogové i žáci využívají.

Osoby se zdravotním a mentálním postižením – přestože grantový systém, díky kterému jsme dlouhodobě získávali finance na programy pro vybrané skupiny mentálně handicapovaných, skončil, nadále poskytujeme zdarma programy pro tyto skupiny. Dlouhodobě spolupracujeme se **Základní školou speciální, Základní školou praktickou a Praktickou školou, Litoměřice. Navštěvují nás děti z přípravné třídy, z prvního stupně i ti nejstarší. Spolupracujeme také s Chráněným bydlením DSP Skalice, které se přesunulo přímo do Litoměřic.** Klienti Centra denních služeb Diakonie ČCE v Litoměřicích prodávají výrobky své chráněné dílny na výtvarných dílnách Vítání jara a Dne dýní, kde je o ně velký zájem.

I když je tato činnost velmi náročná a vyžaduje precizní přípravu a respektování speciálních potřeb, které musí tyto programy zohledňovat, dělá nám práce právě s touto cílovou skupinou radost. Zároveň je i důkazem toho, že galerie se stává otevřeným prostorem pro různé cílové skupiny. Jsme rádi, že nás tito návštěvníci vyhledávají i ve svém volném čase a někteří z nich přicházejí i na různé výtvarné dílny pravidelně.

Osoby ohrožené sociálním vyloučením – vzdělávací programy dlouhodobě nabízíme přípravným třídám, které se zaměřují právě na osoby se sociálním vyloučením a pravidelně spolupracujeme i s Praktickou školou v Litoměřicích, jejíž žáci naše programy navštěvují jak na I., tak i na II. stupni. V rámci výstavy Josefa Lady navštívili naše programy i žáci z Praktické školy z Roudnice a Ústí. Každou první středu v měsíci je navíc vstup do celé galerie i na všechny její programy zdarma.

Senioři – pro tuto skupinu návštěvníků byla připravena komentovaná prohlídka výstavy Ad Gloriam Dei. Nejčastěji byla touto skupinou vyhledávána výstava Josefa Lady, která jim připomínala dobu jejich dětství. Opakovaně nás tak navštívili klienti Domova seniorů na Dómském pahorku, a také Domova seniorů u sv. Zdislavy. Pro tuto skupinu návštěvníků je nejčastějším problémem bariérovost naší galerie, kdy často už nemohou navštívit další část výstavy v patře.

Nově jsme se v roce 2015 připojili k celostátní kampani Místa přátelská seniorům, kdy jsme této cílové skupině nabídli tři komentované prohlídky stálé expozice.

Dalšímu rozšíření programů pro seniory brání i to, že nedisponujeme výtvarným ateliérem s možností sezení tak, aby této skupině umožňoval využít různé výtvarné aktivity v návaznosti na stávající výstavy. Z tohoto důvodu nabízíme zejména komentované prohlídky výstav s následnými dialogy před výtvarnými díly.

Kromě výše uvedených vzdělávacích programů jsou tito návštěvníci početnou skupinou i mezi návštěvníky přednášek Klubu přátel galerie.

Příměstské tábory - v letních měsících jsme navázali spolupráci s výtvarným kroužkem v Počáplech, který v průběhu prázdnin navštívil program k výstavě Triumf manýrismu a baroka ze sbírky Patrika Šimona.

Návštěvníci města nebo regionu – tato skupina návštěvníků se nejčastěji zúčastňuje zejména vzdělávacích programů, které jsou součástí sobotních výtvarných dílen, derniér, přednášek či koncertů.

5.5 Vzdělávací programy pro veřejnost

Při přípravě všech vzdělávacích programů se snažíme preferovat zážitkové a interaktivní programy, do kterých podle možností zapojujeme i prvky formálního i neformálního učení. Celkově jednoznačně stoupá zájem právě o tento typ programů, který je upřednostňován před klasickými komentovanými prohlídkami. Stejně tak jsou častěji využívány programy ke krátkodobým výstavám než programy ke stálé expozici, které jsou dostupné kdykoliv v průběhu roku. Možnost, že si návštěvníci mohou něco „osahat“ (i když to jsou jen vědomosti), je jednoznačně větším lákadlem právě u nestále se měnících krátkodobých výstav.

5.5.1 Přednášky

Přednáškový cyklus byl jako tradičně členěn na jarní a podzimní část. Přednášky jsou realizovány pod hlavičkou Klubu přátel galerie, který v roce 2015 sdružoval 131 členů, ale jsou volně přístupné i ostatním zájemcům o výtvarné umění.

Strukturu přednášek se snažíme vybírat tak, aby reagovaly na aktuální výstavní plán. Zároveň poskytly i širokou nabídku témat a uspokojily tak různý typ cílových i věkových skupin.

V roce 2015 byly realizovány tyto přednášky:

1. Ve stínu Abusírských pyramid – nové objevy české egyptologie (prof. Mgr. Miroslav Bárta, Dr.)
2. Diecézní muzeum v Litoměřicích a osobnost jeho zakladatele Vinzenze Luksche (Mgr. Martin Barus)
3. Karel Škréta a jeho práce pro litoměřické biskupství (prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D.)
4. Dlouhé 16. století – vizuální kultura v severozápadních Čechách (Doc. PhDr. Michaela Ottová, Ph.D.)
5. Spontánní umění (PhDr. Antonín Jiráček, CSc.)
6. Litoměřice – 200 let bez Josefa Jungmanna (PhDr. Jaromír Slomek)

5.5.2 Zájezdy za uměním

Pro zájemce o výtvarné umění z řad členů Klubu přátel galerie, ale nejen pro ně, byl v roce 2015 uskutečněn zájezd za uměním do Plas, Manetína a Mariánské Týnice.. Nově se jeho odborného vedení ujal Mgr. Jakub Pátek, Ph.D. Zúčastnilo se 49 zájemců.

5.6 Doprovodné programy k výstavám, koncerty, kulturní pořady

29. 1. 2015 Vernisáž výstavy Ad Gloriam Dei – 130 let Diecézního muzea v Litoměřicích a 20 let jeho obnovené existence

Jaroslav Tůma - varhany

21. 3. 2015

Vítání jara v galerii

Chlapecký sbor KLUCI – přípravný sbor Páni kluci

7. 5. 2015

Vernisáž výstavy Mirek Kaufmann – Tíha lehkosti

Miloš Dvořáček - bicí

30. 5. 2015

4. ročník cyklu koncertů vážné hudby

Schola Nativity Děčín, Václav Krahulík a Miloš Bok – varhany, Čeští symfoničtí sólisté,, dirigent Miloš Bok

6 .6. 2015

Muzejní noc

Vokální soubor Appendix, Saxofonové kvarteto, ZUŠ Litoměřice, Schizo Band a Blues Combo LT, ZUŠ Litoměřice

16. 6. 2015

Vernisáž výstavy František Hodonský – Plynoucí prostor

Ivana Bilej Brouková – soprán, Jana Steidl Kindermayová- romatická kytara

12. 9. 2015

Den otevřených dveří

Darja & Jazz Friends,. Jarka Šilhavá – klavír, Darja Kuncová – zpěv

3. 12. 2015

Vernisáž výstavy Josef Lada

Chlapecký sbor Páni kluci a Dominik Lendacký - fujara

5.12.2015 Mikulášská dílna
Podřipský žesťový kvintet

25. 12. 2015

4. ročník cyklu koncertů vážné hudby
Jan Jakub Ryba – Česká mše vánoční „Hej mistře“
Čeští symfoničtí sólisté. Dirigent Miloš Bok

Všechny tyto doprovodné programy, koncerty a kulturní pořady navštívilo 1 181 návštěvníků.

5.7 Spolupráce v rámci vzdělávací činnosti galerie

Celkově lze shrnout, že téměř každý druhý návštěvník, který přichází do galerie, sem zavítá díky některé ze vzdělávacích aktivit, což je bezesporu velký úspěch a dokazuje to nezbytnost edukační práce v galerii.

6 Veřejnost

6.1 Návštěvnost

Celková návštěvnost v roce 2015 byla 10 341 návštěvníků. Návštěvnost nám v tomto roce poklesla, což je pro nás výzva do dalších let, jak zkvalitňovat nejen výstavní tituly, ale i své služby návštěvníkům, aby tento pokles v dalších letech již nepokračoval.

6.2 Spolupracovníci

Celá řada aktivit galerie se neobejde bez spolupráce s dalšími partnery. V roce 2015 se konalo celkem pět velkých nejen výtvarných dílen pro veřejnost, které se neobešly bez vzájemného partnerství. I když si pochopitelně velice vážíme finanční pomoci, stejně tak důležitá je pro nás spolupráce formou dobrovolnictví i aktivní účast na všech těchto akcích, které by se ani bez této formy podpory nemohly uskutečnit.

V roce 2015 byly podpořeny finančními prostředky díky dvěma grantům Městského úřadu Litoměřice a Zdravého města Litoměřice akce Litoměřická muzejní noc a Den dýní.

Většina výtvarných dílen, které se v tomto roce konaly, vznikla ve spolupráci s dobrovolníky z Turistického oddílu mládeže Litomíci v Litoměřicích. Velké poděkování patří paní Zuzaně Bílé, Evě Líbalové, Iloně Škamlové a všem dalším dobrovolníkům, kteří na akcích pro veřejnost po celý rok pomáhali. Bez jejich pomoci by nebylo možné tyto dílny připravit a realizovat.

Jednou z největších akcí, která bezesporu vyžaduje vzájemnou spolupráci při přípravě i samotné realizaci je **Muzejní noc**. V roce 2015 probíhal již její devátý ročník, ke kterému jsme znovu přizvali i další kulturní organizace – Knihovnu K. H. Máchy v Litoměřicích, Oblastní muzeum v Litoměřicích, Dílnu ručního papíru v Litoměřicích, Kinoklub Ostrov a

kavárnu Fér Kafe. Připravit tak bohatý program, který byl v roce 2015 ve všech zúčastněných zařízeních prezentován, vyžaduje dlouhodobou spolupráci, množství pracovních setkání a obrovské nasazení. Díky tomu se můžeme pyšnit rozsahem zúčastněných organizací a programovou nabídkou, která často není k vidění ani v krajských městech. **Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích je díky svým zkušenostem z předchozích ročníků tradičním koordinátorem akce.**

Spolupracovníkem při výtvarné dílně **Vítání jara** byly již tradičně Střední odborná škola technická a zahradnická v Lovosicích a Diakonie Českobratrské církve evangelické v Litoměřicích, která se podílela i na podzimním **Dnu dýní**. Na kulturním programu Dne dýní se podíleli i **členové tanečního kroužku Základní školy Boženy Němcové v Litoměřicích pod vedením Renaty Urie.**

6.3 Komunita

Přestože město není naším zřizovatelem, SGVU v Litoměřicích je jedním z významných kulturních center v místě, takže forma spolupráce a podpory získává každým rokem větších rozměrů.

Činnost galerie v mnoha ohledech navazuje na strategické dokumenty Města Litoměřice, zejména pak na Komunitní plán Zdravého města. Celou řadou aktivit tak plníme jednotlivé úkoly v různých oblastech jako je sociální oblast, školství, kultura a další.

V loňském roce jsme se podíleli na pracovních workshopech a přípravě strategického dokumentu pro oblast kultury Města Litoměřice.

6.3.1 Programy ve spolupráci s jinými místními organizacemi

Při všech akcích, které připravujeme pro veřejnost, se snažíme oslovovat místní hudebníky a divadelníky, čímž se snažíme o větší propojení s místní komunitou. Tento přístup se osvědčil, takže v něm budeme pokračovat i v dalších letech. Na akcích se podílí i celá řada dobrovolníků, bez kterých by nebylo možné tyto akce uskutečnit.

21. 3. 2015 Vítání jara (celkem 128 návštěvníků, z toho 41 dětí a mládeže)

Tato jarní dílna, která představuje často i netradiční zdobení kraslic, které si mohou návštěvníci vyzkoušet, pečení zvykoslovného pečiva i pletení pomlázek. Celé odpoledne zpříjemnilo vystoupení chlapeckého sboru KLUCI – přípravného sboru Pánů kluků a prodej výrobků chráněné dílny Diakonie Českobratrské církve evangelické v Litoměřicích.

6. 6. 2015 Muzejní noc (celkem 172 návštěvníků, z toho 27 dětí a mládeže)

Akce, která se snaží tradiční kulturní zařízení představit v netradiční dobu s netradičním programem, proběhla znovu jako dvoudenní s více účastníky tak, aby si návštěvníci stihli celý program vychutnat. V pátek 5. 6. se tak představila se svým programem Knihovna K. H. Máchy v Litoměřicích, Oblastní muzeum v Litoměřicích, Letní kino a vyhlídková věž Kalich. V sobotu 6. 6. pak následovala Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích, Dílna

ručního papíru, a kavárna Fér Kafe s přilehlým parkem Václava Havla. Tím, že se nám opakovaně podařilo oslovit tolik organizací, stali jsme se nejmenším městem s nejvíce zúčastněnými institucemi. Pro galerii jako koordinátora celého projektu je to určitě výzva a jsme rádi, že máme od návštěvníků dobrou zpětnou vazbu. Často však v době konání muzejních akcí probíhají další velké akce, které není možné dopředu ovlivnit, což může na návštěvnosti ubrat. Velkou neznámou je i počasí, protože většina nebo část programu u jednotlivých organizací se odehrává ve venkovních prostorech.

Program v galerii byl tentokrát situován pouze do hlavní budovy galerie a na parkán, protože plánování a realizace náročných instalací v bývalém jezuitském kostele, na které byli návštěvníci zvyklí v minulých letech, přináší v současné době nemalé problémy technické, organizační i finanční. Pak ale musíme počítat logicky s nižší návštěvností, než tomu bylo v době, kdy do bývalého jezuitského kostela přicházely další stovky návštěvníků, často z širšího regionu.

V hlavní budově galerie probíhala výtvarná dílna s malířem Mirkem Kafmanem pro všechny generace. Koncert vokálního souboru Appendix je už v programu stálící zejména proto, že dokáže přilákat mnoho návštěvníků. Mirek Kaufman společně s autorem výstavy Richardem Drurym potom provedli samotnou expozici. V tomto roce jsme vsadili na spolupráci se Základní uměleckou školou v Litoměřicích. Do programu tato škola přispěla koncertem Saxofonového kvarteta a v samotném závěru večera neopakovatelnou atmosférou skupin Schizzo band a Blues Combo LT. Nově jsme také oslovili místní Hynkovo hravé divadlo s představením Hovory o štěstí mezi čtyřma očima. V programu se vždy snažíme o to, aby převážná část účinkujících byli mladí lidé z Litoměřic.

. Společné zakončení tohoto ročníku Muzejní noci bylo tradičně na Mírovém náměstí, kde proběhla fireshow s pyrotechnickými efekty.

12. 9. 2015 Den otevřených dveří v rámci Dnů evropského dědictví (celkem 285 návštěvníků, z toho 35 dětí a mládeže)

Tradiční akce s bohatým programem, která nabídla výtvarné dílny, komentované prohlídky i hudební vystoupení.

24. 10. 2015 Den dýní (celkem 700 návštěvníků, z toho 250 dětí a mládeže)

Tato podzimní výtvarná dílna má rok od roku vyšší návštěvnost a stala se už trvalou součástí litoměřického podzimu. Protože má galerie omezenou kapacitu, bylo potřeba už před dvěma lety roztáhnout Den dýní doslova po celé galerii díky soutěžní hře s různými stanovišti. Pro návštěvníky jsou velice atraktivní prostory pod administrativní budovou, kam se běžně nepodívají, se strašidelným sklepením a dalšími úkoly. Díky nim se celá řada návštěvníků při práci s pracovním listem poprvé dostává do stálé expozice naší galerie. Akce je zakončena soutěží „O nejkrásnější dýni“, do které se zapojují jednotlivci i kolektivy pracující s dětmi a mládeží a která daleko přesáhla rámeček města. V roce 2015 bylo opět možné díky podpoře grantu Zdravého města Litoměřice zakoupit hodnotné odměny a soutěž rozdělit spravedlivě na kategorii kolektivů a jednotlivců. Více než šedesát vyřezávaných dýní, z nichž mnohé připomínaly skutečné umělecké objekty, sloužily zároveň jako inspirace pro návštěvníky. Součástí dílny bylo i pečení zvykoslovného pečiva, prodej výrobků chráněné dílny Diakonie Českobratrské církve evangelické v Litoměřicích, workshopy nejen pro děti a lampionový

průvod, který byl zakončený fireshow na náměstí. Den dýní byl připraven ve spolupráci s Turistickým oddílem mládeže Sluníčka v Litoměřicích a mnoha dalšími dobrovolníky. Nejmladší dobrovolníci bylo 11 let, nejstaršímu bylo 80 let. Tuto akci si zajišťuje galerie kompletně sama, což je při tak velkém počtu návštěvníků organizačně velice náročné. Samozřejmě musíme stále respektovat, že se pohybujeme v expozicích a výstavních prostorách. I proto si vážíme všech dobrovolníků, bez kterých by se tato akce nedala vůbec uskutečnit.

5. 12. 2015 Mikulášská dílna (celkem 149 návštěvníků, z toho 77 dětí a mládeže)

Výstava Josefa Lady přímo vybízela k přípravě předvánoční dílny. Protože vernisáž výstavy byla 3. prosince, zvolili jsme hned mikulášskou dílnu. Velkým lákadlem v tomto čase byla už výstava sama. Vycházeli jsme z tradic v době Josefa Lady, takže jsme zdobili perníčky, tvořili drobné ozdoby na stromek, a k tomu nám koledy hrál Podřipský žesťový kvintet. Vánoční atmosféru podtrhl i prodej výrobků chráněné dílny Diakonie Českobratrské církve evangelické v Litoměřicích.

6.3.2 Spolupráce se sociálními organizacemi

Přestože SGVU v Litoměřicích není bezbariérovým prostorem, snažíme se alespoň částečně zpřístupnit výstavy tak, aby je mohli využívat i návštěvníci s handicapem. Těžiště naší práce je pak v přípravě vzdělávacích programů pro mentálně postižené, kde spolupracujeme hned na několika úrovních.

V současné době pravidelně spolupracujeme se Základní školou speciální v Litoměřicích, která poskytuje vzdělání žákům se středním až těžkým mentálním postižením, žákům s více vadami a žákům s autismem od přípravné třídy až do 18 let. Speciálně připravené programy, které zohledňují potřeby právě těchto klientů, slouží po úpravě například i pro dospělé klienty chráněných bydlení v Litoměřicích.

Od 1. září 2016 vstoupí v platnost novela školského zákona , jejíž součástí je komplexní změna ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a posílení inkluzivního prostředí na základních školách. Zatímco školy mohou čerpat dotace určené například na speciální pomůcky i překonání bariérovosti ve školách, galerie se musí s důsledky tohoto zákona při tvorbě a realizaci vzdělávacích programů vyrovnat po svém. Už nyní se objevují třídy, kde kromě pedagoga jsou i asistenti, kteří dětem překládají do znakové řeči nebo s žáky jinak nonverbálně komunikují. Vyžaduje to pochopitelně maximální soustředěnost na zbytek třídy i celou řadu improvizací, které budou v následujícím období ne ničím mimořádným, jako dopsud, ale běžnou praxí

Řada těchto návštěvníků se pak dále vrací na nejrůznější výtvarné dílny. Chráněné dílně Diakonie ČCE v Litoměřicích nadále umožňujeme prodej jejich textilních i keramických výrobků při různých výtvarných dílnách, což pro galerii znamená obohacení programu a pro chráněnou dílnu možnost prezentace a prodeje.

7 Knihovna

Knihovna SGVU v Litoměřicích je specializovanou odbornou knihovnou s fondem zaměřeným na výtvarné umění, historii umění i obecnou historii. Zvláštní význam má pak literatura s vazbami na region, která je často naprosto ojedinělá i v rámci České republiky. Významnou součástí je fond katalogů k výstavám, který obsahuje 7 619 titulů a stále se doplňuje.

Knihovna poskytuje své služby zejména odborným pracovníkům galerie, ale i studentům a veřejnosti.

V roce 2015 bylo zaregistrováno 25 čtenářů. Zápůjčky v tomto roce dosáhly 473 knižních jednotek.

Fond knihovny dosáhl k 31. 12. 2015 celkem 19 124 svazků knihovních jednotek. Roční přírůstek činil 461 svazků knih, katalogů a periodik.

Pokračujeme ve vytváření záznamů v elektronickém knihovnickém systému Clavius. K 31. 12. 2015 dosáhl celkový počet vložených záznamů 13 463.

Za rok 2015 tak bylo zpracováno a označeno dalších 2 180 záznamů knižních jednotek a katalogů.

Zpřístupnili jsme i ON-LINE katalog odborné knihovny na webových stránkách naší galerie a umožnili tak veřejnosti vyhledávání údajů o zpracovaných dokumentech a orientování se ve fondu naší odborné knihovny.

Veškeré zpracované knihy, katalogy, periodika, restaurátorské zprávy jsou označeny čárovým kódem a nalepenými signaturami, čímž se výrazně zpřehlednilo jejich ukládání a hlavně vyhledávání.

V prosinci 2013 se naše knihovna přihlásila ke spolupráci se Souborným katalogem České republiky, a proto pokračujeme v zasilání bibliografických záznamů o našem fondu. Připojili jsme se tak k devadesáti českým knihovnám, které pomáhají vytvářet jedinečnou databázi bibliografických záznamů českých a zahraničních dokumentů.

8 Web

Tak jako většina galerií srovnatelného významu, provozuje i SGVU v Litoměřicích své vlastní webové stránky. Webové stránky galerie považujeme za důležitý komunikační prostředek, a proto jsou stránky pravidelně aktualizovány. Nejdůležitějším údajem je pak pro přehlednost věnován samostatný oddíl. Pravidelně jsou doplňovány také fotografie k jednotlivým akcím – z výstav, vernisáží, vzdělávacích programů pro školy i z akcí pro veřejnost. Na webových stránkách galerie jsou také on-line zpřístupněna sbírková díla v rámci popisu jednotlivých expozic a samostatně v rámci katalogu sbírky 19. století i díla uložená v depozitáři. Jsme přesvědčeni, že soubor reprodukcí děl působí přívětivějším dojmem na návštěvníky stránek, významně doplňuje textové informace a spoluvytváří tak mnohem atraktivnější podobu webových stránek.

V rámci webových stránek galerie jsme již v roce 2014 zpřístupnili elektronickou databázi sbírek galerie, která slouží především badatelům a studentům, ale i široké veřejnosti.

Současně jsme zpřístupnili i katalog odborné knihovny, který je možné využít i pro rezervaci jednotlivých publikací či periodik.

Těší nás, že zájem o naše webové stránky je stále poměrně vysoký. V roce 2015 shlédlo naše webové stránky **13 188 návštěvníků**.

➤ GRAF NÁVŠTĚVNOSTI

Návštěvnost webu za rok 2015

Leden	1342
Únor	1183
Březen	1240
Duben	977
Květen	1045
Červen	1065
Červenec	850
Srpen	881
Září	1016
Říjen	1335
Listopad	1012
Prosinec	1242

9 PR galerie

PR galerie se zaměřuje na propagaci galerie a všech akcí pořádaných galerií. V širším měřítku propagace výstav probíhá plošným výlepem plakátů nejen na území města, ale i v dalších městech regionu. Prostřednictvím sociálních sítí, několika informačních serverů a samozřejmě webových stránek galerie jsou pozvánky na akce dostupné v elektronické podobě. Tištěné pozvánky jsou rozesílány členům Klubu přátel galerie a dalším institucím ve městě a také jsou dostupné v informačním centru a městské knihovně. Velmi důležitá je i komunikace s médii, kterým jsou rozesílány tiskové zprávy o výstavách. Dlouhodobě spolupracujeme s Radničním zpravodajem, Litoměřickým deníkem, Litoměřicko 24, Televizí Litoměřic a s Rádiem Proglas. Na konkrétní akce zaměřené děti a mládež jsou pozvánky distribuovány přímo do škol.

V roce 2016 byly uveřejněny články o našich výstavách i v celostátním odborném tisku – výstava František Hodonský: Plynoucí prostor a výstava Art brut a naivní umění: Spontánní umění ze sbírky Poetické galerie měla recenzi v Ateliéru.

10 Hospodaření galerie v roce 2015

SGVU v Litoměřicích v roce 2015 hospodařila se schváleným vyrovnaným rozpočtem ve výši 12 978 tis. Kč. Tento schválený rozpočet byl kryt příspěvkem od zřizovatele ve výši 12 088 tis. Kč a výnosy z vlastní činnosti ve výši 657 tis. Kč.

SGVU v Litoměřicích získala dotaci od Města Litoměřice ve výši 83 tis. Kč, od Biskupství Litoměřického ve výši 80 tis. Kč a od Univerzity Karlovy v Praze ve výši 70 tis. Kč.

Hospodaření SGVU v Litoměřicích skončilo v roce 2015 s kladným hospodářským výsledkem ve výši 138 tis. Kč.

ZPRÁVA O FINANČNÍM HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2015

1. VÝNOSY

v tis. Kč

Příspěvky a dotace na provoz	12 321
Tržby za vlastní výkony	693
z toho	
prodej služeb	100
nájemné	419
prodej zboží	133
ostatní výkony	41

VÝNOSY ORGANIZACE CELKEM **13 014**

2. NÁKLADY

Spotřeba materiálu	1095	
Z toho		
Sbírkové předměty	869	
Spotřeba energií		836
z toho		
elektrická energie		438
plyn		398
Oprava a údržba budov a majetku		170
Cestovné		105
Náklady na reprezentaci		43
Náklady na služby		1930
z toho		
služby k výstavám		896
ostatní služby		1 034
Mzdové náklady		5 620
z toho		
platy zaměstnanců		5 497

ostatní osobní náklady (dohody)	113
náhrady za pracovní neschopnost	10
Zákonné sociální pojištění	1 871
Zákonné sociální náklady (příděl do FKSP)	55
Ostatní sociální náklady	174
Jiné ostatní náklady	675
Odpisy dlouhodobého majetku	302

NÁKLADY ORGANIZACE CELKEM	12 876
----------------------------------	---------------

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	138
-----------------------------	------------

DOTACE V ROCE 2015

v tis. Kč

Dotace od Města Litoměřice – Muzejní noc	15
Dotace od Města Litoměřice – Den dýní	18
Dotace od města Litoměřice na výstavu Ad gloriam Dei	50
Dotace od Biskupství Litoměřického na výstavu Ad Gloriam Dei	80
Dotace od Univerzity Karlovy v Praze na výstavu Ad Gloriam Dei	70

Vybrané ukazatele za rok 2015

Vyhodnocení vybraných ukazatelů nákladů:

1. náklady spojené s pořádáním výstav	1137 tis. Kč
2. nákup sbírkových předmětů	869 tis. Kč
3. náklady na údržbu a opravy budovy č. p. 24	3 tis. Kč
4. náklady na údržbu budovy č.p. 25	12. tis. Kč
5. náklady na údržbu budovy č.p.29	27 tis. Kč
6. náklady na údržbu a opravy budovy č. p. 30	61 tis. Kč

7. náklady na opravy a údržbu bývalého jezuitského kostela	49 tis. Kč
8. náklady na opravy strojů a zařízení	18 tis. Kč
8. náklady na telekomunikační služby	134 tis. Kč
9. náklady na ochranu majetku	176 tis. Kč
10. náklady na nákup drobného dlouhodobého majetku	122 tis. Kč
11. náklady na restaurování	110 tis. Kč

Vyhodnocení vybraných ukazatelů výnosů:

1. vstupné	100 tis. Kč
2. pronájem	419 tis. Kč
3. tržby za prodané zboží	133 tis. Kč
4. příspěvek od zřizovatele	12 088 tis. Kč
5. dotace a granty	233 tis. Kč

11 Poděkování

Na závěr bych velice rád poděkoval všem zaměstnancům Severočeské galerie výtvarného umění v Litoměřicích za jejich práci v roce 2015. Vše, co se v tomto roce podařilo, mohlo být realizováno jenom díky spolupráci všech, kteří se na daných úkolech podíleli. Je potěšující, že naše sbírky slouží jak nám samotným, tak dalším badatelům a vystavovatelům při prezentaci českého umění. Je to znamením, že naše akviziční politika a péče o svěřené umělecké předměty se rozhodně vyplácí! Děkuji také všem sezónním zaměstnancům, bez kterých bychom nemohli využívat prostory k příležitostným výstavám a všem, kteří nás v roce 2015 jakoukoli formou podpořili.

PhDr. Jan Štíbr
ředitel galerie

Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích dále děkuje

Ústeckému kraji
Městu Litoměřice
Biskupství litoměřickému
Tiskárně Daniel
Českému rozhlasu Sever Ústí nad Labem
Televizi Litoměřic a Lovosic
Základní škole Boženy Němcové Litoměřice

Turistickému oddílu mládeže Litomíci v Litoměřicích
Mgr. Patriku Šimonovi
Zuzaně Bílé
Evě Líbalové
Iloně Šramlové
a dalším, kteří nás v loňském roce jakkoliv podporovali

12 Výhled na příští rok

- spolu s Památníkem Terezín NKP a Galerií Millenium připravit výstavu Hoffmeisterova ironická kronika doby, která bude retrospektivní výstavou díla Adolfa Hoffmeistera a při té příležitosti vydat knihu Františka Šmejkal se stejným názvem, která měla vyjít již v roce 1988, ale jejíž platnost je nadčasová. Do této monografie přispěje též Milan Kundera
- **výstavní činností nadále zpřístupňovat bývalý jezuitský kostel Zvěstování Panně Marii**
- **udržet nabídku programů a aktivit pro veřejnost**